

BORÅS TINGSRÄTT
Rotel 2

DOM
2013-07-31
meddelad i
Borås

Mål nr B 1226-13

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Åklagare

Kammaråklagare Louise Eriksson
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Borås

Målsägande

Sekretess A
Sekretess

Målsägandebiträde:

Advokat Katarina Engström
Advokatfirman Katarina Engström
Box 220
501 13 Borås

Tilltalad

JOHANNES Evald Torstensson, 960402-0355
Solbacken
Ubbarp 830
523 37 Ulricehamn

Offentlig försvarare:

Advokat Carl Gustaf Nyman
Carl Gustaf Nyman Advokatbyrå AB
Box 350
501 13 Borås

DOMSLUT

Begångna brott

Sexuellt övergrepp mot barn

Lagrum

6 kap 6 § 1 st brottsbalken

Påföljd m.m.

Ungdomstjänst 70 timmar

Postadress

Box 270
501 13 Borås

Besöksadress

Rådhuset,
Österlånggatan 35-
37

Telefon

033-17 70 00

Telefax

033-10 30 88

E-post: boras.tingsratt@dom.se

www.borastingsratt.se

Expeditionstid

måndag - fredag
08:00-16:00

Skadestånd

1. Johannes Torstensson ska utge skadestånd till Sekretess A med 75 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 5 april 2013 till dess betalning sker.
2. Anders Torstensson och Anneli Torstensson ska solidariskt med Johannes Torstensson betala det under 1 angivna skadeståndet intill ett belopp om 35 300 kr, jämte ränta på detta belopp enligt 6 § räntelagen från den 5 april 2013 till dess betalning sker.

Sekretess

Sekretessen enligt 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska bestå för uppgifter som kan röja målsägandens identitet, i bilaga 1 till domen, i inspelade förhör och i handlingar som förebringats vid huvudförhandlingen inom stängda dörrar.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Advokat Carl Gustaf Nyman tillerkänns ersättning av allmänna medel med 28 017 kr. Av beloppet avser 22 414 kr arbete och 5 603 kr mervärdesskatt.
 2. Advokat Katarina Engström tillerkänns ersättning av allmänna medel för arbete som målsägandebiträde med 22 448 kr. Av beloppet avser 17 958 kr arbete och 4 490 kr mervärdesskatt.
 3. Kostnaden för försvaret och målsägandebiträdet ska stanna på staten.
-

YRKANDEN M.M.

I domen benämns målsäganden A och hennes mor, som är vittne, benämns B. De rätta identiteterna samt adress framgår av bilaga 1 till domen. Bilagan är sekretessbelagd.

Åklagaren har yrkat att Johannes Torstensson ska dömas för grovt sexuellt övergrepp på barn enligt 6 kap. 6 § andra stycket brottsbalken. Åklagaren har påstått följande.

Torstensson har under tiden 1 april 2012 fram till och med den 5 april 2013 inom bland annat Ulricehamns kommun förmått målsäganden A att vid minst fyra tillfällen beröra hans penis och att onanera åt honom.

Ett övergrepp har ägt rum den 5 april 2013 i den misstänktes bostad.

Ett övergrepp har ägt rum vid julen 2012 i målsägandens bostad.

Ett övergrepp har ägt rum vid månadsskiftet juli/augusti 2012 i anslutning till målsägandens bostad.

Ett övergrepp har ägt rum i oktober 2012 i anslutning till den misstänktes bostad.

Brotten är grovt med hänsyn till barnets låga ålder och att fråga varit om flera övergrepp.

A har yrkat skadestånd av Johannes Torstensson med 110 000 kr, varav 80 000 kr för kränkning och 390 000 kr för sveda och värk. På totalbeloppet har A yrkat ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 5 april 2013 till dess betalning sker.

A har vidare yrkat att Johannes Torstenssons vårdnadshavare Annelie Torstensson och Anders Torstensson ska förpliktas att solidariskt med Johannes Torstensson betala skadestånd för vart och ett av de fyra skadetillfällena med en femtedel av det prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 § och 7 § socialförsäkringsbalken som gällde för det år då respektive skadehändelse inträffade.

DOMSKÄL**Den tilltalades inställning**

Johannes Torstensson har förnekat gärningarna.

Johannes Torstensson har vidare bestritt skadeståndsyrkandena och inte vitsordat några belopp som i och för sig skäliga. Annelie Torstensson och Anders Torstensson har angivit samma inställning.

Utredningen

Förutom med Johannes Torstensson har förhör hållits med vittnet B och med Annelie Torstensson.

Tingsrätten har tagit del av två videoinspelade förhör med A. Förhören hölls den 17 april och den 3 maj 2013.

Johannes Torstensson har berättat följande.

Familjerna brukar träffas på födelsedagar och på julafton. Vid sådana tillfällen har han träffat A, kanske tre - fyra gånger per år. A är snäll, trevlig och rolig att umgås med. Relationen mellan mammorna har inte varit riktigt bra men relationen mellan barnen har varit bra.

Han har inte gjort något av det som påstås. Den 5 april i år hölls kalas i hans bostad med anledning av hans födelsedag. A ville gå upp till övervåningen och leka med honom. De var i hans bror Albins rum. De satt och pratade och spelade ett frågespel. A begärde helt oväntat att få se hans penis. Han sade nej flera gånger men A var envis och han gav efter. Han sade direkt att det var fel att göra så och stoppade in penis igen. A rörde aldrig vid hans penis och det har inte varit tal om "vit sås". Han sände, på sin mammas initiativ, ett sms till As mamma och bad om ursäkt för vad som hade hänt. Ursäkten avsåg alltså att han hade visat sin penis, inget annat.

Han känner inte igen att han och A har talat om att de hade hemligheter. Det har nog hänt att de lekt i As rum vid kalas. Han minns inte att de lekt kurrögömma men det kan ha hänt. Han har aldrig varit i den backe som nämnts eller ens sett den. Han

har vid besöken hos As familj inte varit utanför den närmaste omgivningen, inom 15 - 20 meter. Han känner inte igen att de lekt vid ett träd. Det finns en studsmatta vid hans bostad men han har aldrig sett någon vid As bostad. Han kan inte utesluta att det var ett kalas förra sommaren men han minns det inte. Det brukar vara födelsedagskalas för hans yngre bror i oktober men han minns inte hur det var i höstas. Inte träffat A efter 5 april. A har aldrig dragit i hans penis och han har aldrig legat under något täcke med A. Han har ingen förklaring till varför A berättar som hon gör.

B har berättat följande.

I familjen finns förutom föräldrarna en son på åtta år och A som är sex år. A går på dagis sedan länge. B har haft en god relation till Annelie Torstensson men den är nu ansträngd på grund av vad som inträffat. De har talats vid i telefon någon gång per månad och familjerna har träffats på kalas och vid jul. Johannes har alltid varit snäll och lekt med de små barnen. Hon har någon gång undrat varför han lekte mer med barnen än umgicks med de vuxna.

Morgonen den 6 april, dvs. dagen efter det att de varit på kalas hos Johannes familj berättade A att hon hade en "hemlis" med Johannes. I enrum med B berättade hon att han hade visat sin snopp och att hon hade dragit i den. Hon visade en rörelse och sade att hon sett snoppen både invändigt och utvändigt. B ringde till Johannes mamma och återberättade i detalj var A berättat. Det kom senare ett sms där Johannes nekade till att något hänt. Därefter kom ytterligare ett sms där han erkände och bad om ursäkt. Hon förutsatte då att erkännandet gällde det som A berättat.

A talade också om att något hade hänt på Johannes yngre broders kalas, i oktober samt om en händelse när tomten hade varit där. Efter polisförhöret har hon också talat om en liknande händelse vid ett träd i pulkabacken. B ville inte fråga för mycket i början. Hon tror inte att A skulle kunna fantisera om detta ty hon har inte

tillräckliga kunskaper. B har inte någon uppfattning om huruvida Johannes varit i pulkabacken eller inte.

A var mycket nedstämd efter det hon hade berättat. Det har nu blivit bättre. Kontakt med BUP men A har ännu inte varit där eftersom man ville avvakta slutet på förundersökningen. A har reagerat när de i bil har passerade det hus där Johannes bor.

Annelie Torstensson har berättat att familjerna har umgåtts på kalas och liknande men relationen mellan henne och B har varit mindre god. Hon har vidare berättat att hon dagen efter Johannes kalas fick ett telefonsamtal från B med besked om att Johannes skulle ha visat sin snopp för A. Johannes erkände detta och den ursäkt han sände en avsåg detta. Annelie Torstensson kände inte till det som nu i övrigt påstås förrän efter polisens förhör med Johannes.

Skuldfrågan

I detta mål liksom i flertalet mål av detta slag finns ingen annan direkt bevisning än målsägandens och den tilltalades berättelser. När bevisningen mot den tilltalade huvudsakligen utgörs av målsägandens berättelse blir berättelsens bevisvärde helt avgörande. En trovärdig berättelse från målsäganden kan tillsammans med vad som i övrigt kommit fram vara tillräcklig för en fällande dom. Högsta domstolen har uttalat att man vid bedömning av en utsaga ofta har skäl att lägga vikt vid sådana faktorer som avser innehållet i berättelsen, exempelvis i vad mån den är klar, lång, levande, logisk, rik på detaljer och påvisat sanningsenlig i viktiga moment. Vidare finns det skäl att beakta om utsagan är fri från felaktigheter, motsägelser, överdrifter, svårförklarliga delar, konstansbrister, dåligt sammanhang eller tvekan i avgörande stycken.

När målsäganden är ett litet barn kan det inte krävas att barnet ska berätta på samma sätt som en vuxen. Barn kan säga sanningen utan att deras berättelse innehåller sådant som man kan förvänta sig av en vuxen persons berättelse. Det är här viktigt att

bedöma om berättelsen är åldersadekvat, det vill säga att den inte framstår som - medvetet eller omedvetet - påverkad av vuxna.

När målsäganden är ett barn hörs han eller hon sällan inför rätten. Istället spelas videoinspelade polisförhör med barnet upp. Detta komplicerar prövningen. Försvarets möjlighet att ställa frågor blir ofta begränsad och rätten har överhuvudtaget inte den möjligheten.

Den tilltalade behöver inte bevisa sin oskuld. Bevisbördans placering innebär att den tilltalades berättelse ska accepteras som riktig - om den inte beskriver något så främmande och märkligt att den kan lämnas utan avseende - till dess den motbevisats med sådan styrka att det är ställt utom rimligt tvivel att han eller hon begått gärningen.

I det första förhöret är A koncentrerad och börjar snabbt, i stort sett på eget initiativ, berätta om det som åtalet avser. Det framgår klart att hon i förväg fått syftet med besöket hos polisen klart för sig. Den berättelse hon sedan lämnar ger inga hållpunkter för tanken att berättelsen är avsiktligt eller oavsiktligt planterad hos henne av någon annan. Berättelsens struktur och As ordval måste anses åldersadekvat och man får intrycket att hon, som kan förväntas av en sexåring, inte förstår att händelserna har en sexuell innebörd. Hon demonstrerar en rörelse med handen som är typisk för onani på penis och hon känner sig lurad för att den "vita sås" som hon fått veta ska komma ur penis inte kommer. Hon berättar också att hon sagt nej när Johannes Torstensson begärt att hon ska röra hans penis och att han då sagt "jo" och i vart fall vid något tillfälle fört hennes hand till penis. A berättar om det tillfälle i Johannes Torstenssons bostad den 5 april som kom att leda till anmälan. Hon berättar också om ett tillfälle "när tomten hade kommit", ett tillfälle i eller vid garaget vid Johannes Torstenssons bostad i anslutning till ett kalas med anledning av att Johannes Torstenssons yngre bor firade sin födelsedag i oktober samt ett tillfälle i anslutning till As bostad, bakom ett "ekollaträd".

Vid det andra förhöret är A påtagligt okoncentrerad och tämligen ovillig. Frågor besvaras ofta med att det har hon berättat förut. Förhöret tillför inte mycket till det första förhöret.

Den omständigheten att A under det första förhöret erinrade sig en händelse som hon inte nämnt tidigare talar emot att hennes berättelse på något sätt skulle vara inlärd. Delar av det hon berättat, såsom att det kan komma ”vit sås” ur penis och den onanirörelse som hon förevisat, är sådant som en sexåring normalt saknar kännedom om. Hennes berättelse får också stöd genom att hennes placering av händelserna i tiden stämmer med vad som annars framkommit om att familjerna brukat träffas vid jul och födelsedagar. A måste bedömas vara både trovärdig och tillförlitlig.

Johannes Torstenssons berättelse är förhållandevis detaljfattig, något som inte är märkligt eftersom han förnekar att det som A berättat om har hänt. Vad gäller händelserna den 5 april har Johannes Torstensson berättat att han efter tjat från A helt kort visade sin penis för henne. Det kan i och för sig inte uteslutas att en sexåring av ren nyfikenhet skulle kunna få en sådan idé men det måste anses helt osannolikt att en normal 17-åring skulle ha det utomordentligt dåliga omdömet att villfara hennes begäran. Vad Johannes Torstensson berättat i denna del framstår som en efterhandskonstruktion som i någon mån inverkar menligt på hans trovärdighet.

Frågan om relationen mellan As och Johannes Torstenssons mödrar varit god eller inte har ägnats visst utrymme. Utredningen visar inte annat än att B och Annelie Torstensson har något olika syn på sin relation. Frågan har liten, om ens någon, betydelse för bedömningen. Det finns inget som antyder att relationen skulle vara sådan att det finns anledning att någon kan befaras oriktigt beskylla Johannes Torstensson för brott eller på annat sätt svartmåla honom.

Den samlade bedömningen blir att det genom As berättelse och det stöd den får av den övriga utredningen är styrkt att Johannes Torstensson förgripit sig på A på det sätt åklagaren påstått. Johannes Torstensson ska dömas för sexuellt övergrepp mot barn. Brottet kan inte anses grovt.

Påföljd

Johannes Torstensson, som är 17 år gammal, förekommer inte i belastningsregistret.

Socialnämnden i Ulricehamns kommun har anfört bl.a. följande.

Johannes lever tillsammans med sin familj under välordnade former. Han kommer att läsa andra året på Viskastrandsgymnasiet då John Bauergymnasiet, som han gick i tidigare, har lagts ned. Han trivs med sitt gymnasieval, IT-linjen. När Johannes gick i skola i Ulricehamn kunde han ha vissa koncentrationsproblem men nu när han läser de ämnen han är intresserad av fungerar det mycket bättre. Johannes har sommarjobb inom kommunens verksamhet.

På fritiden tränar Johannes eller träffar kompisar. Johannes har alltid fungerat socialt, enligt hans föräldrar. Det har aldrig varit några problem och föräldrarna uppfattar honom som en normalt mogen 17-åring. Johannes använder inte någon alkohol.

Johannes och hans familj har sökt stöd och hjälp utifrån den aktuella händelsen på BUP och inom socialtjänsten. De känner sig hjälpta av de samtal som har förelegat och Johannes, som en period inte ville leva längre, mår idag bättre. Föräldrarna är ett stöd för Johannes. Johannes och hans föräldrar är informerade om att de kan vända sig till BUP eller socialtjänst om de är i behov av stöd och hjälp fortsättningsvis.

Enligt socialtjänstens bedömning är Johannes lämplig till att göra ungdomstjänst om han döms till detta, vilket han också samtycker till.

Socialtjänstens bedömning är att ett särskilt behov av åtgärder inte föreligger.

Straffvärdet för det som Johannes Torstensson nu döms för skulle för en vuxen ligga på fängelse nio månader. För en ungdom i Johannes Torstenssons ålder är straffvärdet två månader. Påföljden för Johannes Torstensson bör bestämmas till ungdomstjänst 70 timmar.

Skadestånd

På grund av de gärningar som Johannes Torstensson nu befunnits skyldig till har han ådragit sig ett skadeståndsansvar gentemot A.

Brotten har inneburit en allvarlig kränkning av As integritet. Med hänsyn till kränkningens art och omfattning bör ersättningen i denna del skäligen bestämmas till 60 000 kr.

Det psykiska lidande som gärningen inneburit är svårvärderat men bör enligt tingsrättens mening skäligen motivera en ersättning om 15 000 kr.

Med stöd av 3 kap. 5 § skateståndslagen ska Johannes Torstenssons vårdnadshavare åläggas att solidariskt med honom utge den del av skadeståndet som, för varje skadetillfälle, svarar mot en femtedel av det vid tillfället gällande prisbasbeloppet. Begränsningen gäller gemensamt för föräldrarna. Gränsvärdet var för 2012 8 800 kr och är för 2013 8 900 kr.

Tre av de aktuella brotten har begåtts under 2012 och ett under 2013. Vid bestämmande av vårdnadshavarnas skadeståndsansvar delar tingsrätten schablonmässigt skadeståndsbeloppet i fyra lika stora delar. Annelie Torstensson och Anders Torstensson ska således åläggas att solidariskt med Johannes Torstensson betala 26 400 kr avseende skadetillfällena under 2012 och 8 900 kr avseende tillfället under 2013.

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE, se bilaga 2 (DV 400)

Domen får överklagas senast den 21 augusti 2013. Överklagandet ska ställas till Hovrätten för Västra Sverige.

På tingsrättens vägnar

Lars Arfvidson

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,

2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller
2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt
6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud. Till överklagandet ska bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte klaganden bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på klagandens bekostnad. Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.